

ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KAIRIŲ MIESTELIO VYŠNIŲ GATVĖJE AUGANČIŲ
SAUGOTINŲ ŽELDINIŲ BŪKLĖS EKSPERTIZĖ

2024 09 07

Objektas:

70 medžių, augančių Vyšnių g. Kairiuose, Šiaulių r.

Laikas:

Medžių būklės ekspertizė atlikta 2024 m. rugpjūčio mėn.

Metodika:

Ekspertinis vertinimas atliktas vadovaujantis šiais dokumentais:

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽELDYNŲ ĮSTATYMAS (Nr. XIV-199);

ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ INVENTORIZAVIMO IR APSKAITOS TAISYKLĖS (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. D1-5);

ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ BŪKLĖS EKSPERTIZĖS ATLIKIMO TVARKOS APRAŠAS (LR Aplinkos ministro 2021 09 16 D. įsakymo Nr. D1-540 redakcija)

KRITERIJAI, PAGAL KURIUOS MEDŽIAI IR KRŪMAI, AUGANTYS NE MIŠKŲ ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖJE, PRISKIRIAMAI SAUGOTINIEMS (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 206 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gegužės 30 d. nutarimo Nr. 521 redakcija).

Medžių būklė įvertinta vizualiai, 4 balais, vadovaujantis inventorizacijos metodikos ir atkuriamosios vertės įkainiuose nurodytais aprašymais: Dėl Želdinių atkuriamosios vertės įkainių patvirtinimo. Būklė: 1 – gera, 2- patenkinama, 3- nepatenkinama, 4 – bloga.

Medžių skersmuo išmatuotas 1,3 m aukštyje skersmens matavimo juosta QUALITATS BANDMASS, medžių aukštis išmatuotas lazeriniu aukštimačiu.

Jei medis keliais liemenimis žemiau 1,3 m aukštyje, visi liemenys skaičiuojami atskirais medžiais ir plane pavaizduoti augantys eilutėje link lauko, statmenai kelio.

Priede pridedamas visos teritorijos planai su medžių Nr. išsidėstymu ir rūšių išskyrimu.

Rezultatai

Vyšnių gatvės projektuojamoje dalyje planuojama šalinti 70 medžių iš 12 rūšių: paprastoji egglė - 7 vnt., paprastoji pušis - 2 vnt., mažalapė liepa - 25 vnt., plaukuotasis beržas - 13 vnt., karpotasis beržas - 2 vnt., paprastasis klevas - 3 vnt., paprastasis kaštonas - 5 vnt., uosis paprastasis - 6 vnt., uosis amerikinis - 2 vnt., šermukšnis paprastasis - 1 vnt., šermukšnis švedinis - 3 vnt., vienapiestė gudobelė - 1 vnt. (1 pav.)

1 pav. Medžių išsidėstymas pagal rūšis (viršuje Nr.1-9, apačioje Nr.10-70)

Detali kiekvieno medžio fizinė būklė ir pagrindiniai dendrometriniai duomenys aprašyti 1 lentelėje.

1 lentelė. Želdinių fizinė būklė ir dendrometriniai duomenys

Nr.	Rūšis	H, m	D, cm	Būklė balas	Aprašymas	Pastabos
1	Klevas paprastasis	10	26	2	genėjimo žaizdos, yra sausų šakų	
2	Kaštonas paprastasis	5	38	3	genėjimo žaizdos, keršakandė, puviniai	po laidais
3	Kaštonas paprastasis	5	32	2	genėjimo žaizdos, keršakandė	po laidais
4	Kaštonas paprastasis	5	32	2	genėjimo žaizdos, keršakandė	po laidais
5	Kaštonas paprastasis	5	26	2	genėjimo žaizdos, keršakandė	po laidais
6	Kaštonas paprastasis	5	39	3	genėjimo žaizdos, keršakandė, drevė	po laidais
7	Beržas karpotasis	23	28	2	žaizdos, skilęs 3 m aukštyje	
8	Beržas plaukuotasis	23	20	2	genėjimo žaizdos	
9	Beržas karpotasis	23	30	2	viršūnėje sausa šaka	
10	Uosis amerikinis	7	22	2	pasviręs, genėjimo žaizda	
11	Uosis amerikinis	7	21	2	yra sausų šakų	
12	Eglė paprastoji	13	40	2	laja asimetriška, išpjautos šakos 6 m aukštyje	
13	Eglė paprastoji	9	41	2	sakuoja, 1,4 m h daugiakamienė	
14	Eglė paprastoji	13	34	1		
15	Šermukšnis paprastasis	6	16	2	žaizdos žievės	
16	Eglė paprastoji	9	24	2	žaizdos žievės	
17	Eglė paprastoji	14	35	2	nauja žaizda	
18	Eglė paprastoji	14	35	2	žaizda 0,5 m aukštyje, silpna defoliacija	
19	Eglė paprastoji	13	32	2	žaizda 0,5 m aukštyje, silpna defoliacija	
20	Pušis paprastoji	11	32	1		
21	Pušis paprastoji	10	48	1		
22	Liepa mažalapė	13	32	2	žaizda 1,2 m aukštyje	
23	Uosis paprastasis	12	22	1		
24	Liepa mažalapė	12	24	1		
25	Beržas plaukuotasis	12	14	1	2-kamienis, antras plonas	
26	Liepa mažalapė	12	23	1	2-kamienė	
27	Liepa mažalapė	12	26	1	2-kamienė	
28	Beržas plaukuotasis	13	21	1		
29	Liepa mažalapė	12	23	1		
30	Uosis paprastasis	10	13	2	šviežia žaizda pamate	
31	Liepa mažalapė	10	21	1		
32	Šermukšnis švedinis	10	17	2	žaizdos, stelbiamas	
33	Liepa mažalapė	10	34	2	stambi žaizda pamate	
34	Uosis paprastasis	9	16	1		

35	Beržas plaukuotasis	12	17	1		
36	Liepa mažalapė	5	16	1	3-kamienė	
37	Liepa mažalapė	10	25	2	3-kamienė, žaizda	
38	Liepa mažalapė	10	26	1	3-kamienė	
39	Liepa mažalapė	12	34	1	3-kamienė	
40	Liepa mažalapė	12	18	1	2-kamienė	
41	Beržas plaukuotasis	15	18	1	2-kamienis	
42	Beržas plaukuotasis	15	18	1	2-kamienis	
43	Šermukšnis švedinis	9	25	3	skilęs pamate	
44	Beržas plaukuotasis	12	26	2	žaizda 1,8 m aukštyje	
45	Šermukšnis švedinis	10	21	2	žaizdos	
46	Liepa mažalapė	10	28	1		
47	Liepa mažalapė	11	21	1	4-kamienė	
48	Liepa mažalapė	11	15	1	4-kamienė	
49	Liepa mažalapė	11	21	1	4-kamienė	
50	Liepa mažalapė	11	26	1	4-kamienė	
51	Uosis paprastasis	11	27	2	genėjimo žaizdos	
52	Beržas plaukuotasis	10	26	1		
53	Uosis paprastasis	11	29	2	sausa sena viršūnė, genėjimo žaizdos	
54	Beržas plaukuotasis	10	34	1		
55	Beržas plaukuotasis	10	16	1	2-kamienis 1 m aukštyje	
56	Beržas plaukuotasis	10	28	1	2-kamienis	
57	Beržas plaukuotasis	9	28	3	puvinys 1,5 m aukštyje	
58	Klevas paprastasis	7	17	1	2-kamienis	
59	Klevas paprastasis	7	23	1	2-kamienis	
60	Beržas plaukuotasis	14	31	1		
61	Gudobelė vienapiestė	6	33	1	drevė po dvišakumu 0,8 m aukštyje	Nesaugoma
62	Liepa mažalapė	10	32	2	žaizda 0,7 m aukštyje	
63	Liepa mažalapė	10	36	2	žaizda 0,7 m aukštyje	
64	Liepa mažalapė	10	24	2	žaizda 1 m aukštyje	
65	Liepa mažalapė	10	24	2	žaizda 1 m aukštyje	
66	Liepa mažalapė	10	22	3	drevė 0,5 m aukštyje, c. puvinys	
67	Liepa mažalapė	8	28	2	žaizda 1 m aukštyje	
68	Liepa mažalapė	8	23	2	nubrozdinta žievė	
69	Liepa mažalapė	10	29	1	žaizdos lajoje, nubrozdinta žievė	
70	Uosis paprastasis	10	34	3	žaizdos lajoje, nubrozdinta žievė	

69 medžiai yra saugotini, 1 vienapiestė gudobelė (Nr.61) – nesaugotina.

Iš saugotinių medžių tarpo, 32 medžiai yra geros būklės, 31 medžio būklė patenkinama ir 6 medis yra nepatenkinamos būklės (1 lent., 2 pav.).

2 pav. Želdinių išsidėstymas pagal būklę (viršuje Nr.1-9, apačioje Nr.10-70)

ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ BŪKLĖS EKSPERTIZĖS IŠVADA

2 lentelė. Apibendrinanti išvada

Būklės vertinimo kriterijai		Būklės vertinimas	
		Pagrindimas	Išvada
1. Želdinių fizinė būklė	1.1. fitosanitarinė būklė ir kamieno pažeidimai	Dauguma medžių dar vidutiniškai sveiki, tenkinančios fiziologinės būklės, tik 6 vnt. nepatenkinamos būklės	Vidutinė
	1.2. atitiktis vietos ekologinėms sąlygoms	Rūšys tinkamos	Atitinka
	1.3. gyvybinė erdvė	Pakankama, bet kelio tiesimas pažeis šaknyną	Vidutinė
2. Želdinių fiziologinė būklė	2.1. bendras lajos išsivystymas	Dalies medžių lajos pakeltos, genėtos	Gera ir patenkinama
	2.2. metinių ūglių prieaugis	Nėra nuokrypių nuo vidutinių	Vidutinė
3. Želdinių poveikis aplinkai	3.1. svarba mikroklimatui optimizuoti	Mažina temperatūros svyravimus, teikia šešėlį	Vidutinė
	3.2. apsauga nuo oro taršos	Sulaiko dulkes	Vidutinė
	3.3. apsauga nuo vandens ar vėjo sukeltos dirvos erozijos	Šioje teritorijoje neaktualu	Neaktualu
	3.4. biologinės įvairovės palaikymas	Minimalus	Neaktualu
	3.5. apsauga nuo triukšmo	Per mažai želdinių	Minimali
	3.6. poveikis kultūriniam kraštovaizdžiui	Neišskiriamas	Neaktualu
4. Želdinių daromas žalingas poveikis – dabar ir (ar) ateityje	4.1. medžių padėtis atsižvelgiant į elektros oro linijas ir jų apsaugos zonas	Nėra	-
	4.2. medžių ir krūmų padėtis atsižvelgiant į požeminius inžinerinius tinklus	Nėra	-
	4.3. želdiniai, kenkiantys pastatų fasadų apdailai	Nėra	-
	4.4. želdiniai, užtemdantys gyvenamųjų ar kitų pastatų langus, vaikų žaidimų aikšteles	Nėra	-
	4.5. želdiniai, šaknų atžalomis arba paviršinėmis šaknimis ardantys kietą ploto dangą	Nėra kietos dangos	-
	4.6. želdiniai, dėl blogos būklės keliantys pavojų žmonėms, statiniams, eismo saugumui	Želdiniai nepavojingi	Nedaro
	4.7. želdiniai, labai teršiantys aplinką, sukeltys alergiją	Nėra	Nedaro

	4.8. želdiniai, ardantys statinių konstrukcijas	Nėra	Nedaro
5. Želdinių estetinės būklės vertinimas	5.1. želdiniai, gerinantys aplinkos estetiką	Įprasti želdiniai, pagyvinantys aplinką	Vidutinis
	5.2. želdiniai, darantys ar galėsiantys daryti ateityje neigiamą poveikį aplinkos estetikai	Šiuo metu nėra	Neutralus

Medžiai auga per arti tvarkomo kelio ir jų šaknys neišvengiamai bus pažeistos, kas ateityje sukels medžio silpimą, puvinimą, nestabilumą. Dėl to rekomenduojama šalinti per arti augančius medžius ir po kelio tvarkymo, sodinti naujus želdinius, atvirose vietose medžius, o siauresniuose ruožuose, netoli apželdintų sodybų - krūmus.

Nepriklausoma želdynų ir želdinių ekspertė Lina Straigytė

Nepriklausomo želdynų ir želdinių eksperto kvalifikacijos atestatas Nr. (26)-NŽE-6, išduotas 2022-03-01

